

ЦЕНТЪР ЗА
ИЗСЛЕДВАНЕ НА
ДЕМОКРАЦИЯТА

България е една от най-уязвимите държави в Европа по отношение на притока на корозивен капитал. Трябва спешно да бъдат въведени редица инструменти за икономическа и инвестиционна сигурност, които да стимулират притока на нови инвестиции като в същото време гарантират защита от зловредно чуждо влияние.

6 юли 2023

Съобщение до медиите

Конфликтът в Украйна демонстрира, че корозивните капиталови потоци са едно от най-опасните оръжия, които подкопават уязвимите демокрации в Европа. Преди войната, Русия използва своите инвестиции в енергетиката като оръжие и активира множество олигархични мрежи в цяла Европа, за да отслаби решимостта и подкрепата за Украйна. България остава една от най-уязвимите държави по отношение на капиталови потоци, които подкопават икономическата сигурност на страната. Комбинацията от проблеми в областта на върховенството на правото, слаб политически и административен капацитет за противодействие на корупцията, недостиг на капитал и слаба привлекателност за инвестиции, се усложнява от липсата на инструменти за ефективно прилагане на санкции и проверка на съмнителни инвестиции, например от авторитарни режими или офшорни зони.

В Европейския съюз вече действа Регламент за скрининг на преките чуждестранни инвестиции, който се допълва от няколко незадължителни документа, включително насоки за преките чуждестранни инвестиции от Русия и Беларус във връзка с приетите санкции срещу двете държави. Подобни мерки имат за цел укрепване на икономическата и инвестиционна сигурност на страните-членки и общността като цяло, предпазване от навлизане на корозивен капитал и предотвратяване на незаконни дейности, които биха могли да подкопаят инвестиционния климат.

България е въвела минималните изисквания на тези разпоредби на ЕС, като е създавала механизъм за координация с другите държави-членки. В българското законодателство и практика липсват инструменти за цялостна, ефективна проверка на преките чуждестранни инвестиции и адекватни гаранции срещу потенциални злоупотреби. България трябва спешно да актуализира своите стратегии в областта на инвестициите и националната сигурност и да въведе устойчив механизъм за скрининг на преките чуждестранни инвестиции като основна защитна мярка срещу вредното чуждо влияние и допълнителна гаранция за повишаване на качеството на чуждестранните инвестиции. Правителството следва да включи частния сектор и гражданското общество във всеки

етап от процеса на разработване на този механизъм и да осигури необходимата прозрачност на процеса.

За да подчертае неотложността на напредъка на инициативите за икономическа сигурност, Центъра за изследване на демокрацията и Центърът за международно частно предприемачество (CIPE), Вашингтон, организираха кръгла маса на тема *Корозивен капитал и скрининг на инвестициите* на **6-ти юни 2023**. По време на събитието бяха представени основните изводи от последната публикация на Центъра по темата - [„Скрининг на инвестициите в България“](#).

В дискусиата, освен експерти от Центъра, се включиха **Кенет Мъртън**, Посланик на САЩ в България, **Никола Янков**, Управляващ съдружник на Експат Капитал, **Иван Михайлов**, Главен изпълнителен директор на Американската търговска камара, **Миглена Милева**, Началник на отдел „Инвестиционна политика“, Министерство на иновациите и растежа, **Мая Найденова**, Вицепрезидент, Германско-Българска индустриално-търговска камара, **Павел Геренски**, Директор, Агенция „Митници“, както и **Джон Кей**, Ръководител на Програма „Европа“ в Центъра за международно частно предприемачество във Вашингтон.

Посланик Кенет Мъртън акцентира, че България притежава голям икономически потенциал за увеличаване на преките чуждестранни инвестиции с висока добавена стойност, които допринасят за икономически растеж, обмен на знания и създаване на работни места. **Никола Янков** подчерта ролята на частния сектор в предпазването от навлизане на корозивен капитал в страната, тъй като той неминуемо въздейства върху възможността за международно бизнес сътрудничество. **Иван Михайлов** поясни, че е България трябва да заимства от добрите практики в Европейския съюз за да създаде прозрачна и ефективна рамка за проверка на чуждестранните инвестиции.

Говорителите в конференцията се обединиха около становището, че гарантирането на икономическата сигурност на България е от първостепенно значение за осигуряване на дългосрочен просперитет и стабилност в условията на повишена глобална геополитическа конкуренция. За да стане устойчива и привлекателна инвестиционна дестинация, България трябва да отдели приоритет на всеобхватни мерки, които насърчават икономическата сигурност, подпомагат устойчивия растеж и предпазват от възникващи рискове. Чрез успешното справяне с тези предизвикателства, България има възможност да се позиционира като стратегически партньор в евроатлантическата общност и да подобри своята позиция в световната икономика.

Мисията на Центъра за изследване на демокрацията е „изграждането на мостове между науката и политиката“. Центърът е независим, интердисциплинарен аналитичен институт, който съчетава широк спектър от знания, умения и възможности. Работата му в редица обществено-икономически области е свързана с изследвания, анализи и препоръки за подобряване на националните и европейските политики. За повече информация посетете <https://csd.bg/bg/>.

За повече информация:

Глория Трифонова
Сътрудник „Комуникации“
gloria.trifonova@csd.bg

**Център за изследване на
демократията**
1113 София, България
Ул. „Александър Жендов“ 5
csd@online.bg